

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—

Naročnine se plačevati naprej za narode brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinosti je moč.

VABILO

na javna narodna shoda,

ki ju sklicuje pol. društvo „Edinost“

v Trebčah

v Kolonji

v prostorih g. Jakoba Štruklja ob 3. pop.

v gostilni „Matevž stari“ ob 4½ uri pop.

v nedeljo, dne 17. januarja.

Dnevni red obema shodoma:

1. Nagovor predsednika.
2. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaške okolice.
3. Eventuelni predlogi.

Tržaški in okoličanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ sklicuje zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeleže teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želi in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

O našem narodnem šolstvu.

(Dalje)

Govor poslanca Spinčiča v seji zbornice poslancev dne 5. januarja 1897.

Mnogo učiteljskih mest v Istri je popolnjenih po provizoričnih učiteljih, četudi so isti sposobni za definitivno nameščenje. To pa samo radi tega, ker je princip deželnega odbora, da se tam, kjer je samo eden kompetent in ni nikakega terno predloga, stalno ne nastavi nihče. To velja pa samo za hrvatske in slovenske učitelje, kakor bomo videli pozneje.

Minolo leto sem čital, da je v okraju koperskem, kjer je sistemiziranih 18 slovenskih mest, od teh popolnjenih samo devet, ker ni učiteljev. Tu se je pač sprejel predlog glede zvišanja štipendijskega kredita, in jaz prosim visoko vlado, da se ozira na ta predlog in da podpore daje posebno hrvaškimi in slovenskim učencem, kajti tržaški in istrski laški učenci dobivajo štipendijev dovolj, da morejo završiti svoje študije v Tridentu ali Roveredu.

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

— Francoski pisal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

Pri delu je premišljevala, kako vse te male perotnice odfrčé z njene nepremične mize na resnično potovanje okoli pariškega sveta, lesketaje se na veselicah in pod lestenci, in že iz držanja, katero je dajala svojim hroščem in pticam, ugani bi bil človek, kakšne so njene misli. O dnevih pobitosti in klavernosti bili so ozki kljuni iztegnjeni naprej in perotnice široko razpete, kakor da hočejo poskusiti divji, daljnji let, let daleč proč od bivališč v petem nadstropju, od železnih pečij, od bede in pomanjkanja. Druge dni, kadar je bila zadovoljna, so bile njene ptice videti življenja vesele, drzovite in razposajene kakor kakova modnatma.

A naj je bila srečna ali nesrečna, Désirée je delala vedno z isto pridnostjo. Od jutra do pozne noči je bila njena miza obložena z delom. O zadnjem svitu dneva, ko so okrog in okrog po tvojicah zadoneli zvonce, je užgala gospa Delobelleova svetilnico, in po jedi, ki je bila več nego priprosta, sti se lotile dela znova.

Gotovi faktorji v Istri pa delajo na to z vsemi silami, da ostanejo Hrvatje in Slovenci neizobraženi. To je pač v njihovem interesu in v interesu onih, katere zastopajo. Ustanovitvi vsake hrvaške šole stavijo vse mogoče ovire; če pa napravijo vendar kako šolo, potem mora biti ista čel moči, seveda italijanska. Tako delajo posebno italijanska in italijanski zasnovana občinska zastopstva, deželni zbor in odbor. Visoka naučna uprava ve seveda to iz rekurzov, prihajajočih jej pogostoma iz deželnega odbora, da se leta protivi skoro vsaki sistemizaciji kake hrvaške ali slovenske šole. Tudi ve, da prihajajo na upravno sodišče pritožbe proti ustanovitvi hrvaških šol ali razredov. Deželni zbor sam je v svojem zadnjem zasedanju pokazal svoje menenje v tem oziru, zlasti po dveh dejstvih. Prvič s sprejemom predloga glede šolskih taks, drugič z odvratitvijo kredita za ustanovitev novih šol.

Gospoda moja! Predlog glede šolskih taks je bil že leta 1891. jednoglasno vsprejet od italijanske večine. Tedaj pa se visokonaučno ministerstvo ni odločilo, da bi predložilo za sankcijo ta

Neumorni ženski sti imele smoter, nekovo stalno idejo, ki ju je delala neobčutljivi za težo utrudljivega nočnega bdenja. Ta smoter je bila igrala slava slovečega Delobellea.

Odkar je Delobelle ostavil pokrajinske odre, da bi nastopil v Parizu, je čakal preudarnega ravnatelja, tistega idealnega, previdnosti zastopajočega ravnatelja, kateremu noben veleum ne ostaja prikrit, kateri ga poišče ter mu ponudi ulogo, primerno nadarjenosti njegovi. Morda bi bil, zlasti v začetku, lahko dobil zmerno službo pri kakem gledališču tretje vrste, a Delobelle ni hotel zavreči samega sebe.

Rajši je hotel čakati, boriti se, kakor je rekal!... A čujte, kaj je bilo njemu boriti se!

Zjutraj je v svoji sobi, čisto celó v postelji, razpravljaj vloge svojega repertoarja, in dami sti se nehoté tresli, slišoči za pregrajo tirade iz „Anthonyja“ ali „Otroškega zdravnika“, prednašane od mogočno bobnečega glasu, družčnega se z neštevilnimi vskliki kupčevalcev velikega panja Pariza. Po zajutreku je šel potem igralec od doma do poznega večera, „delat svoj boulevard“, t. j. z majhnimi koraki, zobotrebec v ustih, klebuk malo po strani in zmerom v rokavicah, okrtičen, sijajen,

predlog. Deželni odbor ga je predložil tudi leta 1895, tedaj pa je deželni zbor bil razpuščen zaradi brutalnega postopanja z manjšino. Vstrajnostjo, ki bi bila porabna za kaj boljšega, je deželni odbor tudi leta 1896. prišel s to predlogo, katera je bila tudi jednoglasno vsprejeta od vse deželnozbornske večine, od 20 poslancev. Hrvatski in slovenski poslanci, manjšina deželnega zbora, so bili proti tem šolskim taksam. Leta 1894. so nasprotovali tej predlogi, in navedli tudi vzrokov, za to so predlagali prehod na dnevni red, toda vse to ni pomagalo, predloga je bila vsprejeta. Ker pa januarja in februarja 1896. zaradi brutalnega ravnanja z njimi niso mogli ostati v deželnem zboru, poslali so gospodu naučnemu ministru spomenico in navedli vzroke zoper to predlogo; tudi sem v budgetni debati lanskega leta stavil predlog zoper predglede šolskih taks, toda vse je bilo zaman. Ta načrt zakona je bil sankcioniran in nasprotovati se mu ne more več, samo prosita se še lahko naučno ministerstvo in pa deželni zbor, da se vsaj ne uvede takoj sedaj in da dobimo časa za ukrepitev kake boljše stvari. Najlepše pri tem pa je to, da oni, kateri so glasovali za ta načrt zakona, na vse mogoče načine mej najnižjimi ljudskimi krogi širijo vest, da smo ta načrt provzročili mi, hrvatski in slovenski poslanci. Vidi jo namreč, da so toliko Slovenci in Hrvatje, kolikor tudi Italijani nezadovoljni s tem zakonom, in sedaj hočejo seveda krivdo zvaliti na one, ki so čisto nedolžni na stvari, da, na one, ki so na vse kriplje delovali na to, da bi se preprečila ta predloga. Šolske takse so uvedene samo v nekaterih pokrajinah, toda v vseh teh pokrajinah — jaz sem stvar poučeval — so tudi razredi šolskih taks, višji in nižji za bogatine in revneje. V Istri pa naj bi plače vali vsi stariši, naj so bogati ali revni, takso 6 kron.

Kakor čujem, je na Češkem šolska taksa že zastarela, in prijatelj dr. Slavik mi je dejal, da se že misli na to, kako bi se odpravil ta zakon, ker napravlja veliko dela, pa malo koristi; pri nas se pa hoče ravno isto uvesti, kar je v drugih deželah že v smrt obsojeno, samo zaradi tega, da bi se oviralo snovanje narodnih šol. Šolskim tak-

izprehajati se gori in doli med Château-d'Eau in Madelainsko cerkvijo.

Toaletno vprašanje je bilo zanj vedno največje važnosti. Bilo je glavni pogoj za njegov napredek, vaba za ravnatelja, tistega famoznega, razbornega ravnatelja, kateremu pač ne more priti na um, da bi vzel v službo raztrganega, slabo oblečenega človeka.

Tudi sti Delobelleovi dami kolikor se je dalo pazili na to, da mu ničesar ni manjkalo; lahko si mislite, koliko hroščev in ptic je trebalo, da sti okrasili vihrača te vrste! Igralcu se je zdelo to jako naravno.

Po njegovih mislih žena in hči prav za prav nisti delali in pomanjkanje trpeli zanj, ampak za skrivnostnega, neznanega genija, za katerega posodo se je smatral takorekoč.

Družini Chébeova in Delobelleova sti si bili nekako podobni v vnanjem položaju. Samo pri Delobelleovih je bilo manj žalostno. Chébeovim je bilo življenje, kakor majhni dohodarski družini, omejeno, jednakomerno, brez obzorja, dočim so nadeje in sanje družini igralčevi povsod odpirale sijajen razgled v bodočnost.

(Pride še.)

sam ni vzrok to, da se rabi jako veliko denarja za snovanje šol, kajti za italijanske šole se trosi prav obilo denarja, temveč italijanska večina deželnega zbora hoče imeti šolske takse zagadelj, da bi obteževala snovanje šol po §. 59. državnega zakona o narodnih šolah. Ljudje se namreč strašijo s to takso, kajti v mnogo slučajih so tako revni, da niti šole zidati ne morejo, in potem naj bi plačevali še takso, ko svojih otrok niti oblačiti ne morejo, če hočejo imeti šolo.

(Pride še.)

Socijalizem v Rusiji.

(Zvršetek.)

V onih deželah, ki imajo staro civilizacijo, kakor Francoska in Italija, je jedno najhujših zla stalno neveselje do dela, vladajoče med masami, kakor tudi apatija ljudstva, ki se zagreba v svojo bedo, nepremično h kolonom obrnjenimi očmi, ne meneče se in povsem brezdušno za vse, kar se dogaja na svetu. Rusija pa ima priprosto ljudstvo, v katerem žive tradicije delavnosti in inicijative iz patrijarhalne dobe; in te moči dela in volje nista mogla porušiti ni robstvo, ni upravni despotizem. Prvo ni bilo namreč — in to posebno v notranjosti Rusije — nič drugega kakor davek v delu, kateri so morale nositi kmečke občine in patrijarhalno gospodarstvo, tako ob istem ni trpela delavnost ljudstva, ampak se je še veksala, ker je bil kmet vsikdar svoboden in delaven člen patrijarhalne družbe in mu je bilo misliti le na to, da je plačeval gospodu svoj davek. Upravni despotizem pa je bil vsikdar naperjen v to, da je hranil duhove pokorne cerkvi in državi; ker pa ruski kmet nima ničesar oporekati Bogu in ničesar očitati carju, mu ni mogla nikakor škodovati kruta politika vlade. In kar se dostaja volje ljudstva, ki ni naperjena zoper Boga in carja, ampak se bavi le s pridobivanjem tega, kar je najpotrebnejše za življenje, kakor z obdelovanjem polja itd. ni prišlo nikdar na misel ruski vladi, da bi nadzorovala ali celo dušila to voljo in to ravnanje. Rusko zakonodajstvo, kolikor se dostaja arteljev, je najliberalnejše na svetu — ker ga niti ni.

Jasno je torej, da vsaj jeden del ruskega naroda živi pod veliko pravičnejšo vlado nego pa delavski razredi drugih dežel. Naj se ne misli pri tem na delavce v velikih tovarnah, ki so mnogokrat podvrženi taki disciplini, ki je podobna hlapčevstvu, katere čisto brani lastnik tovarne in jih ima pod streho kakor vojake, in katere terorizuje vlada, ki največ strogostjo duši vsaki poskus odpora; ampak mislimo le na ne-kvalifikovane rokodelce, na „unskilled lauborers“, ki so v drugih deželah plen lakomnega podjetnika ali žrtev poniževalnega tiranstva gospodarskega. Po zaslugi svoje delavnosti in duha za združevanje je ruski narod umel izvršiti ta zgodovinski čudež. To naj bi imeli pred očmi oni, ki povprašujejo, sklicevaje se na grozovitost političkega in na pozrešnost fiskališkega sistema v Rusiji: kako more i nadalje obstati in se jačiti taka dežela? Pravičnost in čednost naj bi bili torej le prazni besedi, ako more vspevati tako političko in upravno vladanje? Gotovo ne. Ampak za države obstoji neka vrsta vzravnevalnega zakona med krivičnostmi in zaslugami, med pravico in krivico njih naprav, po katerem zakonu nekatere naprave uravnajo, kar so zakriville druge. Katoliško načelo, da je jedno dobro delo v stanu poravnati, kar je grešilo jedno celo življenje, izraža na priprost način veliko socijologiško resnico: da namreč družba, mučena po težkih krivicah in nepravilnostih, lahko poravna zla, nastajajoča iz istih, ako na družih poljih socijalnega življenja uvede pravično vladanje. Družba, krivična v vsakem pogledu, ki bi bila podobna roparski druhalu, se ne more vzdrževati dolgo, razpasti mora kmalu; družba pa, v kateri se mešati pravica in krivica, lahko obstoji na dalje, ker prva popravlja in poravnava krivice, ki jih je povzročila druga.

Ako je v medsebojnem tekmovalju Angleška nad Rusijo zbok večje pravičnosti v političkih napravah in v fiskalnem sistemu, je pa na drugi strani za Rusijo zbok strašnega tlačenja, kateremu je podvržen nje neuki proletarijat, nazivan „unskilled lauborers“.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 13. januarja 1897

Državni zbor. Včeraj je bil v zbornici poslancev pomemben dan za naše mesto tržaško: slednjič je vlada izrekla konkretno besedo o rešenju železniškega vprašanja tržaškega! Minister trgovine je naznanil namreč, da vlada se je odločila, da zgradi drugo železniško zvezo s Trstom ter da novemu parlamentu predloži dotični zakonski načrt za gradnjo železnice čez Bohinj!

V ožgled tej jasni izjavi ministra za železnice so bila pač brezpredmetna potezanja poslanca Kubecka za gradnjo železnice čez Predel. „Mož je streljal po bitki in na zgubljeni poziciji. Nove volitve se bodo vršile že v marcu in bliža se dan naglimi koraki, ko avstrijski parlament odobri zakonski načrt za gradnjo druge železnice v Trst in s tem stori konec vprašanju, ki se je vlekel kakor morska kača toliko let, in ki je v toliki meri razburjalo duhove.“

Mi, ki se nismo nikdar potezali ni za to ni za ono črto, mi, ki smo vsikdar obsojali ta razpor v menenjih, dobro vedoči, da isti le ovira rešitev tega perečega vprašanja, mi, ki smo se vedno držali stališča: to ali ono črto, samo dajte nam enkrat drugo potrebno zvezo, ako nečete da popolnoma propade trgovina Trsta in žnjo svetovna trgovina Avstrije: mi smo zadovoljni, da je vlada enkrat spregovorila odresilno besedo.

Drugi govorniki so izražali razne želje. Tako je priporočal dra. Laginja železniško zvezo med Trstom in Reko preko Istre, Poreč-Kaufanar, toda ne ob južni obali.

Na to je zbornica odklonila nujna predloga Lewakovskega in Romančuka radi odredb v osiguranje volilne svobode o prihodnjih državnozborskih volitev. Grof Badeni je zatrdil, da so neosnovane vse tožbe naperjene zoper uradnike v Galiciji v tem pogledu, češ, da so tako dakazala uvedena poizvedovanja. Mi bi se sicer lahko nekoliko prepirali z gospodom grofom o vprašanju, da li „poizvedovanja“ res vsikdar spravijo polno resnico na dan, toda opustiti hočemo to z ozirom na svečano izjavo nje ekscelence, da *polaga največjo važnost na korektno in zakonito postopanje oblasti o volitvah*, in v uverjenju, da ta svečana izjava velja tudi — za Trst in Istro.

Za združenje. V današnjem zjutranjem izdanju smo priobčili pismo slovenskega rodoljuba, v katerem nas pozivlja isti, naj zastavimo ves svoj upliv v to, da pridemo enkrat v parlamentu na Dunaju do prave organizacije, do jedinstvenega kluba. Kdor pazno zasleduje postopanje našega lista v tem pogledu, ta ve, da nam niti ne treba takega vspodbujevanja za delo v prid stvari, o kateri smo uverjeni — in smo to svoje uverjenje vsikdar zagovarjali z vso vnemo —, da je conditio sine qua non za uspešno borbo v dosego naših narodnih in političkih pravic.

Vendar smo hvaležni gospodu dopisniku in aktivnemu slovenskemu politiku, da upošteva naše delo in je ceni po njega vrednosti.

Izjavljamo torej še enkrat, da bi smatrali činom izdajstva, ako bi preprečila tako organizacijo katera slovenskih strank, bodisi iz trme ali tesnosrčnosti ali svojih ožjih strankarskih koristi; sosebno sedaj, po celjskem vprašanju, ko je jasno, da od nijedne nemških skupin nimamo pričakovati ni pomoči ni pravičnosti v narodnem pogledu, in da nam ne pomore nikdo, ako si ne pomoremo sami in pa naši bratje po krvi in po rodu!

Povsem soglašamo s trditvijo gosp. dopisnika, da jedinstveni klub treba zasnovati takoj, ko se snide parlament, da bode vlada, ko si bode snovala večino, videla na naši strani dovršen čin, dejstvo, s katerim bode morala računati. Nočemo reči s tem, da naša delegacija mora v večino. O tem se danes niti govoriti ne da, dokler ne vemo, kake načrte snuje vlada za bodočnost. To moramo že prepustiti razsodnosti bodočih poslancev. To pa vemo že danes, da naši poslanci bodo trebali zločnosti: ali v večini, ali pa — in še bolj — v opoziciji. Ako so v večini, hoče voditi vlada, s kom jej je računati; ako stopijo v opozicijo, moramo si povekšati ugled pri družih opozicijskih skupinah s tem, da se naši poslanci združeni v trdno mehanično in organično celoto.

Nismo načelno zoper to, da naši poslanci

dobe dobro mesto pri vladni mizi, ako bodo to dopuščale ugled in faktične koristi našega naroda; zahtevamo pa ne tega. Zahtevati pa moramo, da združeni in častno stopijo na tako mesto, s katerega bode čuti njih glas.

Dobrega mesta trebamo, ali tu ali tam. Kdor pa hoče imeti dobro mesto, ta mora priti o pravem času in v pravi opravi. Zato zahtevamo: a.) da se naši poslanci združijo, in b.) da se združijo takoj ob začetku nove zakonodajne dobe.

Mi se obračamo torej do zaupnih mož konservativne stranke s prošnjo, kakor nam jo narekuje naše rodoljubje, vzvišeno nad vse ozire na naš žalostni domači prepir, s prošnjo, ki nam jo poraja zavest, da utegnejo sedanji sklepi strank na Kranjskem ozirom na misel jedinstvenega kluba imeti usodnih posledic za daljno bodočnost našega naroda: pokažite se može, ki umejo govor dogodkov in ki si umejo crpiti pouk iz teh dogodkov v provspreh domovinske stvari!

Nikdo ne zahteva od Vas, da se odrečete svojim načelom, in uverjeni smo, da bode skupina bodočih poslancev poštevala ta Vaša načela, da se bodo razna vprašanja pretresala stvarno, zmerno in z vednim ozirom na čutstvovanje naroda. A ta narod je — pobožen! Saj nas ne ločijo načela, glede t klike pa morejo govoriti med seboj pametni možje, ako se ravnaajo po reku: In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas! — Nepremično pa bodi načelo: dušna in telesna korist naroda!

Velikanska je odgovornost na onih, ki se bodo posvetovali in ki bodo sklepali te dni o bodočem delu za bodočnost naroda!

Novi ruski minister za zunanje stvari. Car je imenoval grofa Mihajla Muravjaja vodjo ministerstva za zunanje stvari in Šiškina članom državnega sveta. Grof Muravjev je sedaj ruski poslanik v Kodanju, kjer ga cenijo jako visoko. Francoski listi se vesele tega imenovanja, ker vedo, da Muravjev ljubi Francijo, a ne ljubi Nemčije; tako ga sodijo tudi v diplomatskih krogih.

Ruski car grofu Šuvalovu. Iz Peterburga javljajo, da je car Nikola upravitel na grofa Šuvalova zelo laskavo lastnoročno pismo, v katerem izraža svojo nadejo, da grof ozdravi skoro in da svoje sile zopet posveti državnim poslom. Poleg svojega podpisa je bil car napisal: „Iz globoke hvaležnosti“.

Različne vesti.

Darežljivost nadvojvode Rainerja. Nj. ces. in kr. Visokost nadvojvoda Rajner, bratranec Njeg. Vel. cesarja in vrhovni poveljnik domobranstva, je podaril povodom svojega 70. rojstvenega dne, vsaki domobranski stotaciji po 10 gl.

Laginja na dvornem obedu. Včeraj je bilo pozvanih na Dunaju 8 državnih poslancev na dvorni obed. Med temi je bil poslanec dr. Matko Laginja.

Sveta brata Ciril in Metod, zaščitnika slovanske vzajemnosti. Pišejo nam: Sledetič vrstic ni smatrati jedino kakor reklamo v prilog umetniku, katerega po pravici smemo priporočati našemu občinstvu, marveč naravnost v prilog narodnosti, katero čuvati in vzgajati med seboj je naša najsvetejša dolžnost. Zlasti na periferijah slovanstva, kjer blijejo silni valovi sovražnega morja ob naše bregove, hoteči jih izpodnesti in podreti v globočine svoje, nam je treba vsakake zaščite najsvetejšemu zakladu, svoji narodnosti. Tu ob mejah se nam je treba spominjati čisto, da stojimo na straži, mi, katere nas je postavila v to usoda in roka Omege, ki ljubi vse narode svoje in ki noče pogubiti nobenega. Ali stražniku samemu treba močne zavesti o svojem velikem poklicu, zavesti, da se nanj ozira, ali da bi se ozirati morala vsa ostala armada slovanska; zatorej treba tudi njemu bodrila, vspodbuje, da vztraja na opasnem mestu. In kje, v čem najde več vspodbuje nego v pogledu na ona svetnika, ki sta v davnih časih zasejala zlato seme slovanske vzajemnosti, seme pravega, čistega slovanstva, — na podobi svetih bratov Cirila in Metoda? Cenjeni čitatelj gotovo že sluti, kaj hočem izreči, zatorej naravnost javim svojo misel, ki mi je prišla baš te dni, ko sem obiskal domačega umetnika, v čegar rokah se nahajata prekrasna kipa slovanskih blagovestnikov, namenjena oditi na odkazano jima mesto, — misel, katere bi se po pravici smeli oprijeti krepko vsi slovanski prebivalci. Povsodi postavljajo na

javnih krajih in v svetilih ter i po bivaliških svojih spomenike onim, h kojim se rado dviga srce posamičnika ali iz hvaležnosti, ali v visokem spoštovanju, — zakaj bi ne stavili i mi spomenikov svetima bratoma Cirilu in Metodu? Na vsakem primerem javnem prostoru, tako v mestu, kakor i na deželi, morala bi stati kipa svetih naših blagovestnikov, da nas spominjata se svojo podobo vzvišene naloge, katero moramo izvrševati kakor zvesti stražniki svoje narodnosti, — pogled na sveta brata vžigati bi nam moral čisto znova sveto iskro slovanske zvestobe v srcih in ona bi nam močno pripomogla vztrajati zoper vedno ponavljajoče se napade se sovražne strani. In tudi v svetilih naših naj stojita kipa svetnikov naših, da tudi ondu povzdiguje svoja srca v molitvi k njima, da nam podelita iskro moči v boju in ljubezni do svetega nam naroda!

Ali tako divno, tako resnobno v pravem duhu izvršenih podob še nisem videl, kakor pri našem domačem umetniku gori v Kamniku na gorjem Kranjskem. Gospod Fran Tončič umeje vdahnoti pravcato poosobljenost slovanstva v podobi svetih nam bratov Cirila in Metoda. V njegovih kipih slovanskih blagovestnikov diha in žije ono sveto navdušenje, ki je vodilo svetnika po nevarnih potih njunega nebeškega poklica. Ta lica, polna otožno-svete resnobe, govorita ti tako k srcu, da te morata ganiti za slovanstvo, ako je samo iskrica rodoljubja v tebi. Kako mogočno bi uplivala taka kipa na naš narod, ako bi stala javno v naših trgih in vaseh, da bi ju videl od blizu vsakdo, sem si mislil in namenil sem si pozvati ves narod k uresničenju te ideje. Ta namen sem izpolnil s temi vrticami, in nadejam se, da moj klic do naroda ne bo zaman.

Gospod kipar Tončič, tudi v družih kiparskih delih izboren umetnik, pa že kar živi v izvrševanju kipov svetih Cirila in Metoda, katerih je izvršil že nebrojno število; in kipa, namenjena v Kraljevice na Hrvaško, katera ravnokar izvršuje ta umetnik, sta tako divna, da si smejo Kraljevice čestitati iz srca na tej pridobitvi.

A ne baš naravnost v reklamo umetniku namenjene so te vrtice, marveč, kakor sem dejal, uresničenju ideje, s katero izvestno soglaša vsaki pravi Slovan.

I. B . . . c.

Na ta poziv opozarjamo i mi vso slovensko in seobno tudi še hrvaško javnost.

Op. ured.

Odnosaji na naši pošti. Dne 13. t. m. prišla je pod slovenskim naslovom na „Tržaško posojilnico in hranilnico“ pošiljatev iz Črnegakala, datirana 12[1]97. št. 1320; oddajalec gospod Karol Šiskovič, trgovec.

Posiljatev je bila dostavljena z nemško-laško tiskano dostavnico. Ker pa „Tržaška posojilnica“ ni hotela sprejeti te dostavnice in je zahtevala slovenske tiskovine, je pismonoša odšel rekši, da se povrne drugi dan s slovensko tiskovino.

Ali čez pol ure se je vrnil isti pismonoša in je rekel, da mu je dejal gospod „kontrolor“, da nimajo slovenskih tiskovin in da je oni listič le za notranjo uradno porabo, torej dober za posojilnico. Posojilnica seveda ni hotela sprejeti pošiljatve in pismonoša je zopet romal žnjo nazaj v urad.

Ali ker se je posojilnični urad izrazil, da je to že odveč, kar dela pošta nekaj časa sem, in da se uložijo pritožba, prišel je isti pismonoša še med pisanjem teh vrst zopet v posojilnico in je prinesel slovensko tiskovino!

Sedaj pa prosimo sl. pošto ravnateljstvo v Trstu, naj izvoli pojasniti, zakaj dopušča, da ces. kr. uradniki kakor ta kontrolor, ki je imel službo dne 13. t. m. od 4—5 ure popoldne, prezirajo naš jezik, s tem, da ne izdajajo slovenskih dostavnic na slovenske naslove in slovenske urade? Zakaj dopušča sl. ravnateljstvo, da c. kr. kontrolor izjavlja najprvo, da nimamo slovenskih tiskovin in noče rabiti takih niti na izrečno zahtevanje, potem pa, ko se mu je zažugalo pritožbo na ministerstvo, kar h kratu ima take tiskovine?

Nadalje prosimo g. ravnatelja, naj on presodi, kako vpliva to na stranke, če se c. kr. funkcionar izjavlja, da nima slovenskih tiskovin, potem pa čez 5 minut v strahu pred zatožbo najedenkrat ima takih tiskovin? Ali je res tako, da si mi Slovenci moramo na c. kr. pošti še-le žuganjem pri-

boriti sleherni slovenski listič? Radi bornega koščka papirja je moral sluga trikrat gori in doli po stopnicah — toda ne radi slovenskega lističa nego radi slavofobske trme dotičnega uradnika. Na tak način trpi slovensko občinstvo zgubo časa in ima nepotrebne situosti — c. kr. pošta pa izgublja ugled!

Slovenske državne poslance prosimo, da uporabijo tudi ta materijal!

Vesela vest za avskultante. Koresp. urad javlja z Dunaja, da se zagotavlja iz gotovega vira, da bo s 1. februarjem t. l. izdatno pomnoženo število adjutov sodnijskim avskultantom. Po 600 gl. je sedaj 434 adjutov, odslej jih bo 531; oni po 500 gl. se pomnože od 437 na 537. V področju prizivnega sodišča v Trstu pomnoži se število adjutov za 13.

Odškodnina za obskrbo vojakov. Ministerstvo za deželno brambo je določilo za leto 1897. odškodnino za obskrbo vsacega posamičnega vojaka v Trstu 30.5 nč. na dan, na Primorskem v obče po 24.5 nč.

Naredbe avstrijske vlade zoper kugo. Z Dunaja javljajo: Zdravstveni svet je v svoji seji dne 12. t. m. odobril predlog referenta Kusyja glede kuge v Indiji. Ta predlog nasvetuje, da se izda prepoved za uvažanje rabljene obleke, čunji in odpadkov iz vse Azije, izvzemši azijski del Rusije; ako možno, zabraniti romanje iz Bosne in Hercegovine v Meko, oziroma podvreči romarje oficialni zdravniški preiskavi.

Sumljiv slučaj bolezni na Lloydovem parniku „Impetor“. Korespondenčni urad javlja iz Sueca: Zdravstveni svet je konstatoval, da sumljiva bolezen gospe Clark, ukrane na Lloydovem parniku „Imperator“, nikakor ni kuga. Nadejati se je za to, da Sueške zdravstvene oblasti skoro dovoli svobodno gibanje parniku „Imperator“.

Novi kardinali. Iz Rima javljajo, da bo sv. Oče obdržaval maja meseca novi konsistorij. Na istem bo imenoval šest novih kardinalov.

Za bedne rodbine ponesrečenih Križanov poslali so nam nadalje barkovljanski župljani:

Gosp.	Škabar Ivan	1 Kr. —
„	Jež Just	2 „ —
„	Tavčer Jakob	30 st.
„	Spanger Anton	1 „ —
„	Ščuka Katerina	20 „
„	Krišćak Matej	10 „
„	Starec Jožefa	1 „ —
„	Tavčer Franc	25 „
„	Žnidarčič Ana	10 „
„	Tavčer Terezija	10 „
„	Krečič Andrej	1 „ —
„	Piščanec Franciška	10 „
„	Krečič Marija	20 „
„	Černe Ivan	10 „ —
„	Martelanc Jernej	2 „ —
„	Pertot Jakob Slovenec	2 „ —
„	Ganduse Jurij	25 „
„	Starec Luka	20 „
„	Cuban Križe	2 „ —
„	Martelanc Jernej	1 „ —
„	Pertot Ivan Marija	1 „ —
„	Martelanc Franjo	2 „ —
„	Pertot Ivan	30 „
„	Valentinčič Karlo	2 „ —
„	Starec Ivan	10 „
„	Miklavac Anton	10 „
„	Starec Ivan	1 „ —
„	Starec Andrej	4 „ —
„	Scheimer Edvard	3 „ —
„	Starec Mihael	20 „
„	Martelanc Jurij	2 „ —
„	Martelanc Silvester	1 „ —
„	Martelanc Anton	1 „ —
„	Martelanc Franciška	20 „
„	Živec Peter	20 „
„	Živec Štefan	10 „
„	Živec Anton	25 „
„	Pertot Ivan Kulj	10 „
„	Pertot Marija	10 „
„	Brišćek Andrej	1 „ —
„	Pipán Andrej	1 „ —
„	Pipán Blaž	1 „ —

Skupaj 46 Kr. 45 st.

K temu prejšnja izkazana svota 659 Kr. 71 st.

Skupaj 705 Kr. 16 st.

Nadaljnje darove sprejema drage volje naše upravnitvo (Via Molin piccolo št. 3).

Odbor društva „Kolo“ naznanja gg. pevcem in gosp. pevkam, da bo de pevka vaja prihodnjo nedeljo ob navadni uri.

Kar ni mogoče. Profesor je hvalil v neki družini svojega nečaka, ki obiskuje slikarsko akademijo v Monakovem, trdi, da iz tega mladeniča postane pravi umetnik. V potrdilo temu je povedal profesor, da je bil nečak te dni pri njem na dopustu in da je v zabavo naslikal nekaj pajčevin na strop spalne sobe. Te pajčevine so bile naslikane tako naravno, da se je hišina zmučila do obnemoglosti, hoté jih odstraniti. Gospodinja je poslušala profesorja, potem pa je rekla: „Mogoče je, da je takih umetnikov, kakor je Vaš nečak. Kar pa ni mogoče, je to, da bi našli na vesoljnem svetu tako marljivo in čedno hišino, da se bi izmučila zaradi pajčevin. Take res ni, na vsem svetu ne.“

Mesar in pa odvetnik. V Miškolcu je nedavno temu pes nekega odvetnika ukradel mesarju celo gujat. Mesar je poznal psa in šel zatorej že istega dne k odvetniku. Ne da bi bil povedal, kaj se je zgodilo, vprašal je jednostavno, da-li mora lastnik psa plačati to, kar pes ukrade. Odtvetnik je odgovoril: „Seveda mora“, a na to mu je rekel mesar, smeje se: „Torej Vas prosim, gospod doktor, plačajte mi 5 gl. za gujat, katero mi je bil ukradel Vaš pes danes“. Odtvetnik, ki ni znal ničesar o tem, je bil osupnil, da se je dal mesarju tako ujeti, in molčal je in plačal. Toda naslednjega dne je poslal mesarju troškovnik: „Za upravni nasvet . . . 15 gl.“ — Zlobni ljudje govore, da se mesar potem ni več smijal.

Kuga v Bombayu provzroča v Evropi od dne do dne večo skrb. Umrljivost v Bombayu iznaša 200 o i 1000 na teden! Ljudstvo je v groznem strahu, kdor le more, beži. Število begunov čenijo na 325.000. „Times of India“ sodi, da je število prebivalstva Bombaya padlo od početka epidemije za dobro polovico. Promet je prenehal; število zaprtih prodajalnic presega število odprtih. Ker se je panika polotila tudi policijskih stražarjev, je položaj tem kritičnejši, a novih stražarjev je dobiti jako težko. Zajedno pa se pojavlja vedno strašnejša lakota. Vsi indijski časopisi zatrjujejo, da je sedanja lakota najrazširniša in največa, kolikor jih je bilo to stoletje v Indiji. — Te žalostne vesti vzbujajo skrb tudi v Egiptu. Tamošnja vlada je te dni poslala vodjo zdravstvenega odseka, Rogers-pašo, in pa bakterijologa dra. Ritterja v Bombay, da proučujeta kugo.

Jako se je bati, da se kuga zavleče v Evropo in sicer potom romarjev, ki se zbirajo v Meki iz vsega mohamedanskega sveta, torej tudi iz Indije. Zaradi tega — tako poročajo iz Carjaggrada — je predlagal avstro-ogerski zastopnik v mednarodnem zdravstvenem svetu, dr. Hagel, v seji tega sveta, da je z ozirom na omenjeno nevarnost letos povsem zabraniti romanje iz Indije v Meko. Zastopniki vseh evropskih držav so pritrdili soglasno temu predlogu, toda najodločniše so se uprli zastopniki Turčije, češ: romanje v Meko je verska zapoved, katere nikakor ni smeti omejiti. Isti predlog se je obnovil v postednji seji, toda turški zastopniki so ga zopet zavrgli. Ta upornost zastopnikov Turčije je provzročila med prebivalstvom mnogo skrbi, kajti, ako pridejo v Meko tudi romarji iz Indije, pričakovati je za gotovo, da se kuga zavleče na svete kraje islama in vsled tega postane strašno velika nevarnost, da se od tam raznese po vsem mohamedanskem svetu, torej tudi v Turčijo, v Evropo! Želeti bi bilo torej, da bi angleška vlada iz svojega nagiba kolikor možno omejila romanje iz Indije in da bi tudi evropske države (Turčija, Avstrija, Srbija, Bolgarska, Črnagora itd.), katerih mohamedanski podaniki namerjujejo v večem ali manjšem številu udeležiti se tega romanja, za letos povsem prepovedale to neizrečeno nevarno potovanje!

Jako umestno, posnemanja vredno sredstvo. Steherni obiskovalec gledališča zna, kakšna neizrekljiva brezobzirnost nasproti plač jočemu občinstvu je v tem, da marsikoje gospe in gospodičine prihajajo v gledališče z ogromnimi, strašno našemljenimi klobuki na glavi. Ta razvada ima svoj vzrok v tem, ker dotične ženske prinašajo prav za prav svoje klobuke na javno „občudovanje“ in jim je bore malo do tega, kar se dogaja na odru, še manj pa do tega, da se svojim našemljenim „fantastičnim“ pokrivalom zapirajo razgled nearečnikom

katere je naključje zaneslo v ozadje takih brezobzirnic. O tej razvadi se je že mnogo govorilo, marsikaj ukrepalo proti njej, mnogo zabavljalo zoper njo, a vse ni nič pomagalo. Sedaj, slednjič, je vendar mestni zastop v Chicagu našel jako umestno sredstvo zoper to brezobzirnost. Odredil je namreč, da je za vsako žensko, ki med predstavo sedi v gledališču s klobukom na glavi, plačati globo 10 dolarjev. Toda te globe ne plača dotična ženska, ali nje mož, ali zaročnik, kajti utegnili bi se najti bahatih ljudij, ki bi navlašč ne hoteli vzeti klobuka z glave, samo da bi se pokazali, češ: „Kaj je nam, za 10 dolarjev globo, ko smo milijonarji!“ Ne; to globo mora plačati za vsako „klobučno“ žensko — lastnik gledališča! In iz tega more sklepati sleherni, da lastnik gledališča gotovo najme služabnike, ki strogo pazijo na to, da si ženske snamejo klobuke, renitentnim pa jih brez mnogih poklonov — snamejo oni, surovi hlapci!

Francoski novinarji carju. Iz Pariza poročajo, da je francoski slikar Detaille izvršil veliko sliko v akvarelu, predočujočo razgledovanje vojske pri Chalonsu, kateremu sta prisustvovala car in carica. To sliko podari francosko časopisje carju. Sliko odpošljejo potom predsedništva republike carju Nikolaju, zajedno z udanostno adresno, povdarjajočo carjeve besede o bratimstvu orožja Rusije in Francoske. Adresi je priložen abecedni imenik onih 1500 francoskih časopisov, ki so se bili udeležili subskripcije za to darilo carju.

Pogorelo zabavišče. V Varšavi je dné 6. t. m. zjutraj do temelja pogorelo veliko zabavišče „Eldorado“. Ogenj je navstal vsled neprevidnosti gledališkega osebja. Izgorelo je vse do golega zidovja. Pevkinje, po največ Francozinje in Nemkinje, ki so stanovale v postranski zgradbi, so si komaj rešile golo življenje. Dva gasilca sta ponesrečila. Škoda je ogromna.

„Razumljiv“ razglas. Županstvo neke občine v vstočni Nemčiji izdalo je minole jeseni razglas, ki slove po „Frankf. G.—A.“ doslovno tako-le: „Očetje, pozor! Pouk v šoli prične dné 15. oktobra. O tej priliki opominja občinski zastop stariše, da od prvega dné naprej pošiljajo svoje otroke v šolo ter jim dajo priliko redno in nepretržno obiskovati pouk. Samo početek je težak; pozneje gre kar samo po sebi. Saj je že dovolj tepcev med vami in drugod, torej ni potrebno, da bi se število bedakov še pomnožilo. Zapomnite si torej jedenkrat za vselej in ne pozabite nikdar, da vaši otroci ne morejo postati drugo nego osli, ako ne bodo marljivo pohajali šolo. Držite si to v glavi! — Za občinski zastop: N. N.“ — No, ta oklic gotovo razume vsakdo, ki zna čitati!

Pismo.

V Ljubljani, 6. prosinca 1897.

Poglaviti gospodine uredniče!

Prosim Vas pred vsem, da uverite radi njegovih „rumenih cipelic“ in radi njegovega „velikanskega ukusa v umetniških vprašanjih“ mahom tolikanj zaslovelega Samo Skoka, ká mu nikakor nočem mešati štrne stem-le ponižnim „pismom“! Uverite ga dalje, da nas je tekom štirih mesecev že do cela prepričal, kako potrebne so bile slovite „Portretne karikature“, radi katerih je imela vrla „Edinost“ toliko odjemalcev, da so se v kratkem času razpečali vsi, prav vsi izvodi njenih dotičnih števk. V Ljubljani in drugod povprašujejo še danes ljudje po „karikaturah“; zato je samo to obžalovati, da se ne tiska Vaš list v številnejših izvodih. Nū, plavalasa diletantka, s katero se je vražji Skok — (nevaren človek to!) — sprehajal po leti „po slikovitem obrežju zelene Krke“ ter se je naslajal — (ta stari grešnik, ki se — verjemite mi! — le iz golega hinavstva prav filistersko drgne ob naše veriste) — nad diletantkinimi „ultramarsinsko-modrimi očmi“, ta — pikantna diletantka s „favniškim nasmehom“ izda baje že v kratkem kar brošurico starih in novih „karikatur“, da se začne znova jok in škripanje z zobmi. In potem bo še bolj razširjena slava Skokovih rumenih cipelic. — Blagor mu!

Nadalje povejte Skoku, da naj vendar že začne „kositi“! Svojo koso brusi že enajst mesecev: torej bo menda ostra dovolj. Ker je „duhovit in sila dovtipen“, vem, da mu bo ta košnja le igrača po tako dolgi pripravi... Samo svoje „cipeli“ naj pusti — vsaj do spomladi! — v miru

mej košnjo; sicer morajo res misliti vsi ljudje, da ima — fiksno idejo: cipeli-„karikature“.

Sporočite nadalje g. Iv. Fajdigi izraz mojega neomejenega somišljenstva, dotikajočega se — Prešernove smetišnice. Upam, da iztakne kmalu še Vodnikov tintnik, Koseskega škatljo za njegov cilindar (ima ga neka ljubka gospica v Trstu!), Jurčičovo mošnjo za tobak, Slomškovo spalno čepico in poslednji čik znamenitih viržink Simona Jenka. Vse to naj pošlje kustosu ljubljanskega muzeja Müllnerju, in slava Dobrinova bo nesmrtna. Zakaj „poezija je res le poezija“, naj si tiči tudi v smetišnici, ali v tintniku, ali v stari škatlji ali na koncu plesnivega čika, če ga le ni rabil kak — „naturalist“.

Kraškemu g. „Starini“ izražam takisto svojo celo harmoniranje, ki se ozira na poezijo. Saj res: Slovenci smo konservativen narod povsod; torej tudi v pesništvu. Zvonkljajoče rimice in obližnjeno gladki ritem, votel patos in solzivost so nam bili doslej še najbolj v čisti. Kaj hočejo torej ti mladci, ta Savelj, Mihajlov, Nikolajev, ta Radič ali Borut?! Ti ljudje nimajo že nobenega respektu več! Le berite n. pr. Cankarjevo kritiko o A. Aškercu, kjer deva v nič naše najstarejše in „najslavnejše“ pesnike, celó Cimpermana, in — o! — Vašega Gregorčiča, celó Stritarja — hoj „Starina“! — in druge staroslavne, pa prizanaša le Aškercu in Prešernu! Ti „novo-strujarji“ so res pravcati revolucionarji brez bogov in postav. Zato mislim z g. „Starino“: kar je bilo pred 30 leti prav in dobro, naj bo pa še danes! Nam, poštenim Slovincem ni treba moderne, ni treba dekadentov, satanistov, simbolistov in drugih m—istov (to sem duhovito povedal, kaj?); naši pesniki smejo peti vedno in vedno le o bledi, mili lunici, o mokrih rožicah, pihljajočih cefirčkah, o spominih na dni, ki so bili, o potočkih in oblakih...sicer: quos ego! — Naši otroci in naši kmetje hočejo (?) čitati po vsi sili „Ljublj. Zvon“: torej „novo-strujarji“ in vsi, ki niste — rumeni, molčite! Živel naš konservatizem, naši otroci in naši kmetje, če citajo rumeni „Lj. Zvon“!

Sploh pravim: ti-le „modernejši realisti“ zaslužijo, da jih pošljemo v Sibirijo. Prej je vladal več kakor dvajset let idiličen mir in prav idealna sloga v literaturi. Edini dr. Mahnič nam je delal malo zgage. Sedaj pa tolik vik in krik, da se maje in trese obnebeje! Prej smo brez vse kritike udobno prebavljali brez izbire vse povesti in romane našega Kodra, Detele, Dobravca, naše Pajkove... celó dr. Tavčar in Kersnik nista skalila nikdar sloge. A sedaj? — Za vsakem ogrom stoji pet estetikov, v vsaki kavarni dva tabora: idealisti in realisti. Oj bože, kam smo prišli! Zares: naša mladina — zlasti pa Govékar s svojim klubom realistov na Dunaji — je brez respektu, brez bogov in postav! Srce me boli!

Nū, navzlic vsemu priznavam: literatura naša se prav v zadnjih dveh treh letih očitno razvija. Povsod se pojavljajo novi pisateljski začetniki, in — to je glavno! — z vspehom. Jediní „Lj. Zvon“ je pridobil v tem času pet ali šest vrlih močij, ki bodo — tako upam — plodovite in vstrajne. Poleg literature pa se giblje tudi naša dramatika in opera, da zremo z velikimi nadami v bodočnost. Realistični „Dom“ Sudermanna je imel sicer v Ljubljani največji vspeh mej vsemi letošnjimi predstavami; tudi realistična „Selanka“ je vrlo vspela: navzlic temu sveda želimo, da naj bodo naši izvirni dramatik — idealisti ali vsaj romantiki. Zakaj: „Zvonov“ ž. ne dovoljuje nikdar slovenskemu realizmu na oder „iz doslednosti“. Živel g. Žaljski!

Najnovejša opera g. Parme je takisto lepo častno delo. Ker je libreto slučajno še romantičen, mora ugajati g. Žaljskemu in vsem Ljubljančanom, ki so dobre volje, že iz doslednosti. — Tako pa naj sklenem svoje dosledno idealno pismo z iskrenimi pozdravi idealnemu kolegi gosp. Fajdigi in bojevitemu konservativcu g. Starini, pa Vam, če sta baš dobre volje!

Idealist stare šole.

Najnovejše vesti.

Dunaj 14. Zbornica poslancev nadaljuje pravno o proračunu ministerstva za železnice. Posl. Dipauli je povdarjal potrebo boljše zveze južnega Tirola z Dunajem, za kar govore tudi politiški oziri. Danes je zveza z Rimom boljša nego z Dunajem.

Posl. Koblar se je potezal za črt Divača-Loka-Celovec. Govornik je za podporo Trstu, toda treba ozir jemati tudi na notranje dežele.

Bombay 14. Tu nahajajoči se profesor Haffkine je nasvetoval vladi, naj osami Bombay z vojaškim kordonom, sicer da se kuga razširi čez vso Indijo.

London 14. Iz Aten javljajo: Mir na Kreti se je utrdil potem, ko je vali zasnoval začasno orožništvo.

Carigrad 14. Zdravstveni svet ni mogel več-raj ničesar ukreniti radi opozicije od turške strani. Neka angleška ladija, ki pluje v Perim je, dospela v Kamaron z 1042 romarjev, od katerih sta dva medpotoma umrla na kugi.

Listnica upravnistva.

Dnr 10. t. m. prejeli smo 3 gld. od tane na pošti v Solkanu ne da bi odpošiljatelj označil svoje ime in svrhu v koje pošilja omenjeni znesek. Prosimo dotičnika, da nam javi svoje ime.

Za slabotne

bolehave vsled pomanjkanja krvi ne živeti, blede in slabotne otroke; izvrš nega skusa in preiskusnega učinka je železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani. (Dunajska cesta)

priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica velja 1 gld., pet pol literskih steklenic 4 gld. 50 kr.

Trgovinske brzojavke in v osti.

Trgovinske brzojavke. Pšenica za jesen — — — — — za spomlad 1898 8.31 do 8.33 Oves za spomlad 5.98 — 5.99. Kava spomlad 6.79 — — — — — Koruza za maj-juni 1897 3.87 3.88 Pšenica: Srednje ponudbe, omejeno povpraševanje cene mirn. Prodaja 15.00 mt. st. Vreme: o lačno.

Praga. Neratimirski sladkor for 1217. maj 12.50 mirno.

Praga. Centrifugal novi, postavljani v Trst i carino stroj odpošiljatev precej 4. 31.73 32.25 Cornava 34 — 34.25 Cetrvo 75 — — — — — v glavah kotih 36.75 mlačno

Praga. Kava Montre good average za januar 64.25 za maj 65. — — — — —

Praga. Bontea good average za marec 52.50 za maj 53. — — — — — za september 53.25 za december 51.50.

Dunaj 13. januarja 1897.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.15	101.80
„ „ „ v srebru	101.75	102.10
Avstrijska renta v zlatu	122.95	122.95
„ „ „ v kronah	100.95	100.85
Kreditne akcije	374.75	374.20
London 10 list	119.90	119.90
Napoleni	9.52 1/2	9.52
20 mark	11.75	11.75
100 list	45.36	45.30

KONCIPJENTA (začetnika)

ali izurjenega pisarja išče

Odvetnik dr. Truden v Trstu.

SVOJI K SVOJIM!

Acquedotto št. 9. (nasproti „Latteria Svizzera“)

NOVO SKLADIŠČE

OLJA

kisa in mila

Prodaja se na drobno in na debelo.

Cene:

olje jedilno: po 28 nč. lit., fino po 32-36 nč. lit., finejše po 40-44 nč. lit., namizno pol fino po 48-52 nč. lit., namizno fino po 56-60 nč. lit., namizno extrafino po 64-68-72 nč. lit., — Kis od 4 do 24 nč. lit.

Sprejemajo se tudi naročila, na dom franco, pustivši na posodo vrč iz kositarja. — Ker je blago prve vrste, so toplo priporočla slav. občinstvu.

Udani

Narodnjakinje!

Dovoljujem si Vas opozoriti na svoje veliko skladišče oglja, drv, premoga in koksa v ulici S. Zaccaria šte. 1 (mej ulicama Chiozza in Farneto).

Ker izdelujem od navedenih predmetov nekatere na lastno režijo, nekatere pa sem si nabavil pod najugodnejšimi okolnostmi, prepričan sem, da vas zamorem v vsakem obziru zadovoljiti.

Jamčim za točno postrežbo in pošteno vago ter se priporočam z vso

ndanostjo

Vekoslav Grebeno.

Velika Inomost-ka 50 nč. loterija

Glavni dobitek

75.000 kron

Srečke po 50 nč. priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Mandel & Co., Girolamo Morpurgo, Ign. Neumann, Marco Nigris, Enrico Schiffmann, Il Mercurio.

Žrebanje

na novo 20. februvarja

v gotovini z odbitkom 20%